

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Кафедра міжнародних економічних відносин та фінансів

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародні організації

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів освітнього
ступеня

бакалавр

молодший бакалавр, бакалавр
чи магістр

року набору

2018

галузі знань

29 Міжнародні відносини

шифр і назва галузі знань

спеціальності

292 Міжнародні економічні відносини

шифр і найменування спеціальності

освітня програма /
спеціалізація

Міжнародний бізнес

назва освітньої програми / спеціалізації

статус дисципліни

вибіркова

обов'язкова чи вибіркова

Харків, 2019 рік

Розробник:

Дубровіна Віра Анатоліївна,
старший викладач кафедри міжнародних
економічних відносин та фінансів

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

02.12.2019 р.

підпис

В. А. Дубровіна

ініціали та прізвище

Керівник (гарант) освітньої
програми

Колупаєва Ірина Володимирівна,
завідувачка кафедри міжнародних
економічних відносин та фінансів, доктор
економічних наук, професор

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

02.12.2019 р.

підпис

І. В. Колупаєва

ініціали та прізвище

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин та фінансів

назва кафедри

протокол від 02.12.2019 р. № 8.

Зав. кафедри

підпис

І. В. Колупаєва

ініціали та прізвище

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 27.12.2019 р. № 6.

Голова методичної комісії

підпис

Р. А. Чемчикаленко

ініціали та прізвище

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні організації» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини галузі знань 29 Міжнародні відносини.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців системи загальних компетентностей з історичного розвитку міжнародних організацій та їх генезису і фахових компетентностей з закономірностей та механізмів функціонування міжнародних організацій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є функціонування суб'єктів міжнародної діяльності в системі інституційного забезпечення міжнародних організацій.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародні торговельно-економічні організації» та є основою для подальшого засвоєння навчальних дисциплін, таких як «Міжнародні стратегії економічного розвитку», «Європейська інтеграція».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність навчатися та бути сучасно навченим;

ЗК 2. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, уміння управляти часом;

ЗК 3. Здатність до усної та письмової загальної комунікації державною та іноземними мовами;

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт з урахуванням національних та міжнародних вимог;

ЗК 6. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;

ЗК 10. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

фахових компетентностей:

ФК 4. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і макрорівнях та налагоджувати комунікації між ними;

ФК 12. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

програмних результатів навчання:

ПРН 1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Міжнародні організації в системі регулювання міжнародних відносин

Поняття та види міжнародних організацій. Сутність, поняття, види міжнародних організацій у світовій практиці. Класифікація міжнародних організацій. Сучасна політична карта світу. Кількісний та якісний склад країн, як елементів міжнародних організацій, їх характеристика та місця в світі. Країни світу за рівнем соціально-економічного розвитку. Найрозвинутіші країни світу за рівнем ВВП та рівнем життя.

Тема 2. Механізм функціонування міжнародних організацій

Становлення міжнародних зв'язків. Ключові зміни і економічній системі світу, які призвели до формування умов виникнення міжнародних організацій. Становлення міжнародних зв'язків (економічні школи).

Тема 3. Організація Об'єднаних Націй та міжнародне економічне співробітництво

Цілі та принципи діяльності Організації Об'єднаних Націй. Організаційно-функціональна структура Організації Об'єднаних Націй. Соціально-економічний орган Організації Об'єднаних Націй.

Тема 4. Міждержавні економічні організації загальної компетенції

Організація економічного співробітництва й розвитку (ОЕСР). Консультаційні групи держави.

Тема 5. Організації з регулювання соціальної сфери

Міжнародна організація праці (МОП). Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки, культури. Всесвітня туристська організація.

Тема 6. Міжнародні фінансові, економічні та торговельні організації

Валютні системи (історичний експурс). Паризька, Бреттон-Вудська, Ямайська валютні системи. Міжнародний валютний фонд та Світовий Банк. Банк міжнародних розрахунків. Світова організація торгівлі (СОТ). Конференція Організації Об'єднаних Націй з торгівлі розвитку ЮНКТАД/СОТ. Міжнародний торговельний центр ЮНКТАД/СОТ.

Тема 7. Регіональні інтеграційні угруповання в Європі

Особливості еволюції інтеграційних процесів в Європі. Європейський Союз (ЄС). Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ). Співдружність Незалежних Держав (СНД). Організація Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС).

Тема 8. Регіональні інтеграційні угруповання в Азії, Південній та Північній Америці, Африці

Організація Північно-Атлантичного договору. Регіональні організації в Азії та Азійсько-Тихоокеанському регіонів. Інтеграція угруповання в Африці.

Тема 9. Міжнародні організації в боротьбі з незаконним бізнесом

Міжнародна система боротьби з незаконним бізнесом. Функції і діяльність Міжнародної групи з протидії відмиванню бручних грошей (ФАТФ)

Тема 10. Міжнародні неурядові організації

Організація країн-експортерів нафти. Енергетична складова міжнародних відносин. Сутність та специфіка функціонування Організації країн-експортерів нафти. Європейський суд по правам людини, міжнародна організація кримінальної поліції. Специфіка роботи Європейського суду по правам людини. Сутність та програмні цілі міжнародних організацій кримінальної-поліції.

Тема 11. Діяльність України в міжнародних організаціях

Україна в організаціях глобального типу. Україна в міжнародних регіональних організаціях. Європейський вибір України.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	Денна форма												Заочна форма											
	Повна						Скорочена						Повна						Скорочена					
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі					Усього	У тому числі					Усього	У тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Міжнародні організації в системі регулювання міжнародних відносин	18	4		4		10												16	2				14	
Тема 2. Механізм функціонування міжнародних організацій	14	2		2		10												16			2		14	
Тема 3. Організація об'єднаних націй та міжнародне економічне співробітництво	14	2		2		10												18	2				16	
Тема 4. Міждержавні економічні організації загальної компетенції	14	2		2		10												16					16	
Тема 5. Організації з регулювання соціальної сфери	16	2		2		12												16					16	
Тема 6. Міжнародні фінансові, економічні та торговельні організації	20	4		4		12												18			2		16	
Тема 7. Регіональні інтеграційні угруповання в Європі	16	2		2		12												18	2				16	

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	Денна форма												Заочна форма											
	Повна						Скорочена						Повна						Скорочена					
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі					Усього	У тому числі					Усього	У тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 8. Регіональні інтеграційні угруповання в Азії, Південній та Північній Америці, Африці.	16	2		2		12												16						16
Тема 9. Міжнародні організації в боротьбі з незаконним бізнесом	16	2		2		12												14						14
Тема 10. Міжнародні неурядові організації	20	4		4		12												14						14
Тема 11. Діяльність України в міжнародних організаціях	16	2		2		12												18			2			16
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	28		28		124												180/6	6		6			168

4.2. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття					28			
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття					28			
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів					124			
	Усього годин					180			
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна скорочена	Лекційні заняття		4	2					
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття		2	4					
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів		84	84					
	Усього годин		90	90					

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Теми дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		Денна форма		Заочна форма	
		Повна	Скорочена	Повна	Скорочена
Тема 1. Міжнародні організації в системі регулювання міжнародних відносин	Сутність міжнародних організацій	2			2
	Сучасна геополітична карта світу	2			
Тема 2. Механізм функціонування міжнародних організацій	Історично-економічний огляд становлення міжнародних організацій	2			
Тема 3. Організація об'єднаних націй та міжнародне економічне співробітництво	Організація об'єднаних націй та міжнародне економічне співробітництво	2			2
Тема 4. Міждержавні економічні організації загальної компетенції	Міждержавні економічні організації загальної компетенції	2			
Тема 5. Організації з регулювання соціальної сфери	Організації з регулювання соціальної сфери	2			
Тема 6. Міжнародні фінансові, економічні та торговельні організації	Міжнародні валютно-кредитні організації	2			
	Міжнародні організації у сфері регулювання світової торгівлі	2			
Тема 7. Регіональні інтеграційні угруповання в Європі	Регіональні інтеграційні угруповання в Європі	2			2

Теми дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		Денна форма		Заочна форма	
		Повна	Скорочена	Повна	Скорочена
Тема 8. Регіональні інтеграційні угруповання в Азії, Південній та Північній Америці, Африці.	Регіональні інтеграційні угруповання в Азії, Південній та Північній Америці, Африці.	2			
Тема 9. Міжнародні організації в боротьбі з незаконним бізнесом	Міжнародні організації в боротьбі з незаконним бізнесом	2			
Тема 10. Міжнародні неурядові організації	Міжнародні організації в енергетичній сфері	2			
	Міжнародні організації в судовій сфері	2			
Тема 11. Діяльність України в міжнародних організаціях	Діяльність України в міжнародних організаціях	2			
Усього		28			6

Лекційний матеріал доступний на Порталі навчальних ресурсів інституту: <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=674>.

5.2. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

5.3. Теми практичних занять

Теми дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		Денна форма		Заочна форма	
		Повна	Скорочена	Повна	Скорочена
Тема 1. Міжнародні організації в системі регулювання міжнародних відносин	Сутність міжнародних організацій	2			
	Сучасна геополітична карта світу	2			

Теми дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		Денна форма		Заочна форма	
		Повна	Скорочена	Повна	Скорочена
Тема 2. Механізм функціонування міжнародних організацій	Історично-економічний огляд становлення міжнародних організацій	2			2
Тема 3. Організація об'єднаних націй та міжнародне економічне співробітництво	Організація об'єднаних націй та міжнародне економічне співробітництво	2			
Тема 4. Міждержавні економічні організації загальної компетенції	Міждержавні економічні організації загальної компетенції	2			
Тема 5. Організації з регулювання соціальної сфери	Організації з регулювання соціальної сфери	2			
Тема 6. Міжнародні фінансові, економічні та торговельні організації	Міжнародні валютно-кредитні організації	2			6
	Міжнародні організації у сфері регулювання світової торгівлі	2			
Тема 7. Регіональні інтеграційні угруповання в Європі	Регіональні інтеграційні угруповання в Європі	2			
Тема 8. Регіональні інтеграційні угруповання в Азії, Південній та Північній Америці, Африці.	Регіональні інтеграційні угруповання в Азії, Південній та Північній Америці, Африці.	2			
Тема 9. Міжнародні організації в боротьбі з незаконним бізнесом	Міжнародні організації в боротьбі з незаконним бізнесом	2			

Теми дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		Денна форма		Заочна форма	
		Повна	Скорочена	Повна	Скорочена
Тема 10. Міжнародні неурядові організації	Міжнародні організації в енергетичній сфері	2			
	Міжнародні організації в судовій сфері	2			
Тема 11. Діяльність України в міжнародних організаціях	Діяльність України в міжнародних організаціях	2			2
Усього		28			6

Завдання до практичних занять наведено на Порталі навчальних ресурсів інституту : <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=674>.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять рекомендованої літератури.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування (тести наведено у системі дистанційного навчання інституту).
5. Контрольна перевірка кожним слухачем особистих знань, питання для самоконтролю.

Завдання до самостійної роботи за темами:

Тема 1. Міжнародні організації в системі регулювання міжнародних відносин.

1. Інституційні передумови виникнення сучасних міжнародних організацій.
2. Від Ганзи до СОТ: формування європейського та глобального ринку як чинник виникнення й посилення впливу міжнародних економічних організацій.

Тема 2. Механізм функціонування міжнародних організацій

1. Проблеми співвідношення міжнародної організації та міжнародного режиму в контексті сучасних теорій міжнародних організацій.
2. Ознаки політичної та правосуб'єктності міжнародних організацій.
3. Взаємозв'язок компетенції та функцій міжнародних організацій.

Тема 3. Організація об'єднаних націй та міжнародне економічне співробітництво

1. Місця ООН у післявоєнному світовому порядку.
2. Миротворчі операції ООН.
3. Проект реформування ООН на сучасному етапі.

Тема 4. Міждержавні економічні організації загальної компетенції

1. Міжнародні організації під егідою ООН.

Тема 5. Організації з регулювання соціальної сфери

1. Місце Ради Безпеки в організаційній структурі ООН.
2. Участь міжнародних організацій у миротворчих акціях.
3. Роль міжнародних організацій у формуванні міжнародного громадського суспільства.
4. Гуманітарна інтервенція, принцип «примушування до миру» та діяльність міжнародних організацій.

Тема 6. Міжнародні фінансові, економічні та торговельні організації

1. СОТ та регулювання світової торгівлі.
2. Міжнародні валютно-кредитні організації.
3. Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ).
4. Міжнародні валютно-фінансові конференції.

Тема 7. Регіональні інтеграційні угруповання в Європі

1. Інститути колективної безпеки. ЄС: Альтернативні стратегії розвитку.

Тема 8. Регіональні інтеграційні угруповання в Азії, Південній та Північній Америці, Африці.

1. Рада арабської економічної єдності (РАЕЄ).
2. Організація Північноатлантичного Договору (НАТО).

Тема 9. Міжнародні організації в боротьбі з незаконним бізнесом.

1. Документи прийняті Радою Європи відносно боротьби з корупцією.
2. Консультативні групи держави.

Тема 10. Міжнародні неурядові організації

1. Взаємодія та співпраця міжурядових та неурядових міжнародних організацій

2. Формування глобальних політичних мереж та участь у них неурядових міжнародних організацій.

Тема 11. Діяльність України в міжнародних організаціях

1. Підтримка ФАТФ відносно України

Можливі форми самостійної роботи студентів:

- робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел (навчальних видань, періодичної та наукової літератури, довідників, відеоматеріалів тощо) при підготовці до практичних занять та виконанні індивідуальних завдань відповідно до робочої програми; вивчення нормативно-законодавчої та правової бази; опрацювання Інтернет-ресурсів за певною проблематикою навчальної дисципліни;

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;

- самостійне опрацювання тестів відповідно до теми практичного заняття; самостійне розв'язання типових задач, ситуаційних вправ; підготовка до поточного та підсумкового контролю.

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;

- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Навчальним планом не передбачено виконання курсової роботи.

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

8.1. Схема нарахування балів для студентів денної форми навчання

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 36)											Підсумковий контроль	Сума	
	усього	у тому числі за темами												
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8					
2021/2022	60	6	5	5	5	5	6	5	5	6	6	6	40	100

8.2. Схема нарахування балів для студентів заочної форми навчання

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 36)			Підсумковий контроль	Сума
	усього	у тому числі за видами активності			
		вид 1	вид 2		
2019/2020	10		10		
2020/2021	50	50		40	
Разом	60	50	10	40	100

Види активності студента з навчальної дисципліни протягом семестру:

1. Самостійне опрацювання тестів відповідно до тем дисципліни.
2. Відвідування аудиторних занять.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів денної форми навчання: оцінювання роботи на практичних заняттях, поточне тестування, вирішення практичних завдань, виконання аудиторних контрольних робіт, написання підсумкового заліку;
- для студентів заочної форми навчання: тестування в системі дистанційного навчання інституту та відвідування аудиторних занять.

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання програми дисципліни «Міжнародні організації» (відпрацювання всіх практичних занять) і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше 36 балів.

Підсумковий контроль:

- для студентів денної форми навчання: письмовий екзамен;
- для студентів заочної форми навчання: письмовий екзамен.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела інформації

1. Міжнародні організації : навчальний посібник / за редакцією Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, Н. С. Логвінової. – Київ : Центр навчальної літератури, 2015. – 223 с.

2. Циганкова Т. М. Міжнародна торгівля : навчальний посібник / [Т. М. Циганкова, Л. П. Петрашко, Т. В. Кальченко]. – Київ : Київський національний економічний університет, 2016. – 488 с.

3. Міжнародні організації : навчальний посібник / за редакцією О. С. Кучика. – 2-ге видання, перероблене і доповнене. – Київ : Знання, 2015. – 482 с.

10.2. Додаткові джерела інформації

4. Воронкова А. Е. Міжнародні економічні організації: навчальний посібник / [А. Е. Воронкова, Л. В. Єрохіна, Л. І. Рябченко]. – Київ : Професіонал, 2016. – 412 с.

5. Лебедева А. Окремі правові аспекти відповідальності міжнародних організацій за порушення міжнародних зобов'язань / А. Лебедева // Міжнародне право. – 2018. – № 12. – С. 358-362.

6. Міжнародні організації : навчальний посібник / [А. П. Голіков, С. Гасім, О. В. Журавльов]. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2014. – 120 с.